

Konflikty zbrojne w Nigerii

Nigeria to państwo w zachodniej Afryce, nad Zatoką Gwinejską. Na północy graniczy z Nigrem i Czadem, na wschodzie z Kamerunem, na zachodzie z Beninem. Podbój obszarów Nigerii rozpoczęli Anglicy w XIX w. Pierwsza kolonia angielska powstała w rejonie dzisiejszego Lagos w 1861 roku. Wnętrze kraju podbiły oddziały brytyjskiej Królewskiej Kompanii Nigru. W 1914 roku połączone posiadłości brytyjskie w Nigerii utworzyły Kolonię i Protektorat Nigerii. Ruch niepodległościowy (powstanie Narodowego Kongresu Zachodniej Afryki) i wystąpienia antykolonialne (1905-1906, 1908-1913, 1918) przyspieszyły nadanie krajowi konstytucji (1922).

W latach 1954 i 1961 w skład Nigerii włączono posiadłości brytyjskie w Kamerunie. W 1960 roku Nigeria uzyskała niepodległość, stając się członkiem brytyjskiej Wspólnoty Narodów. W 1963 roku wprowadzono ustrój federacyjny. Poszczególne regiony kraju miały prawo do posiadania własnych konstytucji i odrębnych systemów władzy, co sprzyjało powstawaniu konfliktów wewnętrznych, powodowanych rywalizacją międzyplemienną oraz zatargami między wyznawcami islamu a chrześcijanami i animistami.

W 1958 roku odkryto bogate złoża ropy naftowej, ale dochody z jej eksploatacji rozkradane były w większości przez skorumpowany aparat administracji państwowej. W 1966 roku władzę w państwie przejął rząd wojskowy. W lipcu tego samego roku nowy zamach stanu wyniósł do władzy generała Y. Gowona. Na terytorium kraju wybuchły walki między plemionami Hausa i Ibo. W 1967 roku wywodzący się z plemienia Ibo pułkownik O. Ojukwu proklamował powstanie niepodległej Republiki Biafry na terytorium południowo-wschodniej prowincji Nigerii. Secesja Biafry spowodowała wybuch krwawej wojny domowej (1967-1970, konflikt biafrański), w wyniku której śmierć poniosło ponad 1 mln ludzi. Wojna zakończyła się zwycięstwem rządu centralnego.

W 1975 roku generała Y. Gowona obalił przewrót dowodzony przez generała M. Mohammada. Jego następcą, porucznik O. Obasanjo, podjął działania na rzecz przywrócenia rządów cywilnych. W 1979 roku władzę przejął zwycięzca wyborów prezydenckich, Sh.A. Shagari. Cywilne rządy w Nigerii nie trwały jednak długo, w 1983 roku wojskowi znów sięgnęli po władzę, uzasadniając kolejny przewrót koniecznością wymiany skorumpowanej i nieudolnej władzy cywilnej. Rządy objęła Najwyższa Władza Wojskowa, na czele której stał generał M. Buhari.

Rysunek 2. Mapa Nigerii

© Copyright by Fogra Oficyna Wydawnicza, 1998

Źródło: *Popularna Encyklopedia Powszechna*, Wydawnictwo Fogra, Kraków, 1999 r.

Nigerii, największemu krajowi w Afryce pod względem ludności, nie udało się uniknąć konfliktów zbrojnych, które miały poważne konsekwencje dla stabilności i rozwoju kraju. Konflikty te są wynikiem złożonych przyczyn politycznych, etnicznych, religijnych i gospodarczych, a ich skutki są odczuwalne na wielu płaszczyznach.

Konflikt Biafra (1967-1970)

Jednym z najważniejszych konfliktów w historii Nigerii jest wojna secesyjna o Biafrze, która miała miejsce w latach 1967-1970. Konflikt ten wybuchł, gdy region Biafra, zamieszkaný głównie przez ludność Igbo, ogłosił niepodległość od Nigerii. Powodem były napięcia etniczne i polityczne, które narastały od momentu uzyskania niepodległości przez Nigerię w 1960 roku. Rząd Nigerii nie uznał deklaracji niepodległości Biafry, co doprowadziło do wybuchu brutalnej wojny, w której zginęło szacunkowo 1-2 miliony ludzi, głównie z powodu głodu i działań wojennych.

Konflikt Boko Haram (od 2009 roku)

Współczesne konflikty w Nigerii są często związane z działalnością grupy ekstremistycznej Boko Haram, która od 2009 roku prowadzi brutalną kampanię terrorystyczną przeciwko rządowi i cywilom. Boko Haram, z siedzibą głównie w północno-wschodniej części Nigerii, ma na celu ustanowienie państwa opartego na ścisłej interpretacji prawa szariatu. Grupa ta jest odpowiedzialna za liczne ataki na ludność cywilną, porwania, zamachy bombowe i działania terrorystyczne. Konflikt z Boko Haram doprowadził do znacznych zniszczeń i destabilizacji w regionie, przymusowej migracji ludności oraz naruszeń praw człowieka.

Konflikty etniczne i religijne

Nigeria, zróżnicowana pod względem etnicznym i religijnym, boryka się również z konfliktami lokalnymi między różnymi grupami. W północnym Nigerii, napięcia między muzułmanami a chrześcijanami często prowadzą do przemocy i zamachów. W centralnych i południowych częściach kraju dochodzi do sporów między różnymi grupami etnicznymi o kontrolę nad zasobami i terytorium. Przykładem jest konflikt między rolnikami a hodowcami bydła, który eskaluje w wyniku sporów o ziemię i zasoby wodne.

Konflikty zbrojne w delcie Nigru

Delta Nigru, bogata w zasoby ropy naftowej, również doświadcza licznych konfliktów związanych z eksploatacją zasobów naturalnych. Lokalna ludność, która często nie korzysta z korzyści płynących z wydobycia ropy, prowadzi kampanie przeciwko wielkim korporacjom naftowym i rządowi Nigerii. Konflikty te obejmują ataki na infrastruktury naftowe, sabotaż oraz działania zbrojne mające na celu wywalczenie lepszych warunków życia i większego wpływu na zasoby naturalne.

Wyzwania w zakresie stabilności i bezpieczeństwa

Nigeria zmaga się z poważnymi wyzwaniami w zakresie stabilności i bezpieczeństwa. Konflikty zbrojne, zarówno te z przeszłości, jak i współczesne, mają poważne konsekwencje dla rozwoju społeczno-gospodarczego kraju. Wysoka przestępczość, korupcja oraz brak efektywnego zarządzania sprawiają, że rozwiązanie konfliktów i stabilizacja kraju są trudne do osiągnięcia.

Konflikty zbrojne w Nigerii odzwierciedlają złożoność problemów, z jakimi zmaga się ten kraj, obejmując przyczyny etniczne, religijne, polityczne i gospodarcze. Wymagają one skoordynowanego podejścia ze strony rządu, organizacji międzynarodowych i społeczności lokalnych, aby osiągnąć trwały pokój i stabilność.

W sierpniu 1985 roku miał miejsce kolejny przewrót wojskowy, w wyniku którego do władzy doszedł generał I.B. Babangida, który dokonał głębokich przeobrażeń politycznych i gospodarczych, wprowadził system dwupartyjny z lewicowymi socjaldemokratami i prawicowymi republikanami. W wyborach parlamentarnych w 1992 roku zwycięstwo odnieśli socjaldemokraci. Wyniki wyborów nie miały jednak najmniejszego wpływu na skład i politykę rządu. W 1993 roku prezydent I. Babangida powołał rząd tymczasowy z E. Shonekanem na czele. W tymże roku odbyły się, kilkakrotnie przekładane, wybory prezydenckie. Babangida unieważnił jednakże wybory, jako przyczynę podając fałszerstwa spisów

wyborców. W listopadzie 1993 władzę w kraju ponownie przejęło wojsko, prezydentem został generał S. Abacha, uprzednio minister obrony w rządzie E. Shonekana.

Odnowiły się spory graniczne z Kamerunem, gdy na terenie spornego półwyspu Bakassi odkryto złoża ropy. W 1994 roku doszło tam do krwawych starć z kameruńskimi siłami bezpieczeństwa. Konflikty wewnątrz kraju pozostały nie rozwiązane. W 1994 roku zwycięzca unieważnionych wyborów prezydenckich z 1993 M. Abiola ogłosił się prezydentem i głównodowodzącym sił zbrojnych. Aresztowanie Abioli spowodowało wybuch akcji protestacyjnych na terenie kraju. Federacja związków zawodowych wezwała do bezterminowego strajku generalnego, który unieruchomił całą gospodarkę. Z polecenia rządu aresztowano działaczy związkowych i opozycjonistów politycznych. W odpowiedzi przywódca klanów Joruba wezwali wszystkich członków plemienia do biernego oporu, złożenia urzędów i ustąpienia z zajmowanych stanowisk.

8 czerwca 1998 roku S. Abacha zmarł na atak serca. Jego następcą został generał Abdulsalam Abubakar, który również objął władzę w imieniu armii. 27 lutego 1999 odbyły się wybory prezydenckie, których zwycięzcą został emerytowany generał O. Obasanjo.

We wrześniu 2001 roku w mieście Jos w południowej Nigerii doszło do zamieszek na tle religijnym, w wyniku których zginęło co najmniej 500 osób oraz zniszczono kilka świątyń obu wyznań. W kwietniu 2003 roku prezydentem został ponownie O. Obasanjo.

Jeśli szukają Państwo pomocy w napisaniu własnej pracy - potrzebują Państwo fachowych konsultacji to polecamy stronę [pisanie prac](#) - profesjonalna pomoc w pisaniu prac w granicach prawa.